

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

5. An etiam Diaconum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

QVÆSTIO V.

An etiam Diaconum?

Quæstionis explicatio.

Certum est solos sacerdotes licite conficere & dispensare hoc sacramentum imprimis ex illo D. (a) Pauli: *Sic nos (id est sacerdotes) existimet homo, ut ministros Christi & dispensatores mysteriorum Dei: nam si in genere de sacramentis hoc dixit D. Paulus, multo magis de hoc, quod omnium est dignissimum; Et ex illo Christi, (b) Hoc facite, quod ad solos sacerdotes pertinet, Christus autem consecrauit & dispensauit, ergo vtrumque, solis sacerdotibus commisit. Postremo ex Conc. (c) Rhemenfi: Presbyter (inquit) per se metipsum infirmum comunicet, quod si aliter fecerit, gradus sui periculo subiaceat: Horum occasione quæritur, an in casu extremæ vel grauis necessitatis, in quo versamur, licebit absente sacerdote vocare Diaconum, qui ægro viaticum administret?*

Responsio.

d. d. 173
c. c. 184
f. c. 384

Licebit: Probatum pluribus Conciliis, ut (d) Nicæno, (e) Arelatensi, (f) Carthaginensi. quibus constat Diaconos in necessitate ministrasse corpus Dñi ex Episcopi vel presbyteri facultate; sic enim ut cætera breuitatis causa omittamus, Carthaginense loquitur

loquitur: *Diaconus presente presbytero Eucharistiam Christi populo si necessitas cogat, eroget. Deinde pbatur antiqua ecclesie cōsuetudine, qua constat hoc sacrum interdum à Diaconis dispensatum fuisse, præsertim quoad speciem sanguinis, vt patet ex (a) Cypriano: Solemnibus (inquit) adimpletis Diaconus calicem offerre presentibus cœpit: Et ex verbis S. Laurentii ad Sixtum: Experire vtrum idoneum ministrum elegeris, cui commisisti dominici sanguinis dispensationem. Nec refert quod de sanguine loquuntur, qui ex calice bibendus propinabatur, quia etiam legimus apud Iustinum (b) per Diaconos vtramque speciem fuisse ministratam, sic enim ibi scribitur. Absoluta gratiarum actione presulis, & emanatione totius populi, Diaconi (quos vocamus) dant singulis presentibus partem panis & calicis diluti, super quos facta est gratiarum actio, quod alimentum apud nos vocatur Eucharistia.*

a lib. de lapsis, circa fin.

b Apolog. 24 pro Christianis

Non obstat quod ante diximus, mandari presbyteris sub graui pœna, vt per semetipfos infirmis ministrent, quia dictum capitulum loquitur de quibusdam presbyteris, qui laico vel fœminæ sacrum corpus Domini tradebant ad deferendū infirmis, quod ibi detestatur Concil. Rhemense, & licet idem capitulum post hæc subiiciat,

vt presbyteri per semetipsos infirmum commun-
nicent; tamen ibidem glossa subiungit, vel
per Diaconum, si necesse est, vt patet loco ci-
tato.

Dices primo: Quid si sacerdos sit præ-
sens, nec ipse velit ministrare, nec Diacono
facultatem dare, licebit nihilominus
Diacono hoc sacramentum ministrare?

a verb. Dia-
conus, n. 3. §.
Dico secund.

R. Syluester (a) putat non licere, etiam
ex sola malitia facultatem deneget, quia (in-
quit) Diaconus non potest id facere, nisi vt instru-
mentum presbyteri; tunc autem non potest Dia-
conus habere rationem instrumenti si principale a-
gens illum mouere nolit. Sotus (b) affirmat lice-
re, idque longe probabilius. Et ratio est,
quia præsentia sacerdotis sua potestate ab-
utentis reputanda est ac si nulla esset, & re-
currendum ad voluntatem interpretati-
uam superioris aut ipsius Christi; qui in eo
casu censetur dedisse huiusmodi faculta-
tem. Supponendum tamen hic, sicut & in
multis casibus, nullum esse gratie scanda-
lum, & satis constare, sacerdotis volunta-
tem hanc facultatem negantis esse ini-
quam; nam si fortassis rationabilem ali-
quam suæ negationis rationem haberet, ea
ius voluntati merito parere deberet Dia-
conus.

b in 4. dist.
12. art. 3.

Dices secundo: In aliis sacramentis vi-
demus

demus obseruari, vt nemo illa ministret, nisi qui simul conficiat: Sed Diaconus non potest hoc sacramentum conficere.

R. Magnam esse rationem diuersitatis: In aliis enim sacramentis non distinguitur vsus ab ipso sacramento, & ideo cui datum non est, vt possit conficere sacramentum, eidem prohibitum est, ne possit illud dispensare, non enim possunt illa duo separari: hic vero effectio & collatio sacramenti sunt res distinctæ & separabiles, & ideo non est necesse, vt cui data non est potestas conficiendi, sit semper prohibita dispensatio.

QVÆSTIO VI.

An tandem clericum inferioris ordinis, vel etiam laicum?

Quæstionis explicatio.

POtest accidere, vt grassante & sæuiente peste, Sacerdotes & Diaconi, aut peste sint infecti, aut mortui, aut absentes, sint autem alii clerici, vt Subdiaconi, Acolyti, & similes, vel etiam laici pii & sacrarum caeremoniarum periti: Quæritur eo casu, an licebit huiusmodi ministrorum opera vti?

V

Responso.